

Hoe weet je wanneer het écht lente is? Vogels vertellen het je. Boerenzwaluwen, koekoeken, ooievaars en gierzwaluwen zijn echte lente-verklikkers. Dus hou je ogen open en doe mee met Spring Alive!

SPRING

vogels op school

Trekvogels verblijven in de winter in Zuid-Europa of Afrika en keren in de lente terug naar hun broedgebieden in het noorden. Kinderen in heel Europa doen onderzoek naar de terugkeer van trekvogels. Zijn 'onze' ooievaars al gezien in Spanje, Frankrijk of zelfs België? Kunnen ze ieder moment hier arriveren?

Koekoek, ooievaar, boerenzwaluw en gierzwaluw zijn echte lentebrengers. Wanneer deze vogels terug zijn uit Afrika, begint hier het voorjaar. Want zeg nu zelf, een paar sneeuwkllokjes of tulpen maken toch nog geen lente? Maar als de zwaluwen je om de oren vliegen en de koekoek roept, dán komt het echte lentegevoel.

Boerenzwaluw

Boerenzwaluwen broeden op boerderijen. Dat kan ook haast niet anders met zo'n naam. In een open stal of schuur maken ze een komvormig nest van modder en wat stro. Boerenzwaluwen zijn echte insecteneters. Vooral muggen en vliegen staan op het menu. Deze insecten zijn er in de Hollandse winters nauwelijks. Daarom vliegen boerenzwaluwen in de nazomer naar Afrika en komen ze in de lente weer terug.

GEK!

Lange staarten populair

Boerenzwaluwvrouwtjes vallen op mannetjes met een lange staart. Hoe langer de staartveren van het mannetje, hoe populairder hij is. Waarschijnlijk is dat omdat een lange staart de zwaluw wendbaarder maakt in de lucht. Hij kan dan gemakkelijker vliegen vangen, en dus het vrouwtje en de jongen van meer voedsel voorzien.

Een zwaluwman met een korte staart kreeg van biologen een 'staartprothese': een lange nepstaart dus! Hij was meteen heel populair. Toen deze nepstaart weer weggehaald werd, was hij weer de oude 'loser'.

Marcin Karetta

ALIVE!

Koekoek

Hoewel iedereen weet hoe een koekoek roept, is het best bijzonder als je er een ziet. Want koekoeken zijn schuwe vogels die zich vaak verborgen houden. Deze mysterieuze vogels leggen op een slinkse manier hun eieren in het nest van een andere vogelsoort. Ze kiezen hiervoor het nest uit van bijvoorbeeld rietzangers, heggenmussen of kleine karekieten. De eieren van de koekoek zijn zelfs een bijna perfecte imitatie van de eieren van de nesteigenaar. De koekoek is een broedparasiet. Dat wil zeggen dat hij het uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen overlaat aan andere vogels. Deze 'gastouders' zijn vaak nog niet half zo groot als het koekoeksjong.

Marcin Karetta

GEK!

Trotse pleegouders?

Als een koekoeksjong z'n bek openspert, roept dat bij de gastouders een onweerstaanbare drang op om daar voedsel in te stoppen. Zouden zij super trots zijn op zo'n groot, gezond kind in hun nest? Zelfs als dat koekoekskind groeit als kool en hun eigen jongen het nest uitgesmeten worden? We kunnen er alleen maar naar raden, want in het hoofd van een vogel kijken kan nog niemand. →

koekoeksjong in nest van kleine karekiet

SPRING ALIVE!

Ooievaar

Wist je dat ooievaars dertig jaar geleden bijna uitgestorven waren in Nederland? Dankzij een grote actie van de Vogelbescherming zijn er op verschillende plaatsen in Nederland ooievaarsdorpen gebouwd. Hier werden ooievaars gefokt, met als doel ze weer in het wild vrij te laten. Inmiddels leven er weer duizenden ooievaars vrij in Nederland. Ze maken hun nest op een gebouw of op een speciaal nestwiel. Dankzij honderden vrijwilligers kunnen we de ooievaars weer op verschillende plaatsen bewonderen.

CEK!

Mooi weer vliegers

Met zijn grote, brede vleugels legt een ooievaar enorme afstanden af, zonder veel met z'n vleugels te slaan. Ooievaars maken gebruik van thermiek: opstijgende bellen lucht die net iets warmer zijn dan de lucht eromheen. Zulke luchtballen ontstaan boven open gebieden die door de zon worden verwarmd. Ook zweefvliegtuigen gebruiken thermiekbellen. Ooievaars leggen op hun reis lange afstanden af, maar ze reizen bijna alleen met goed weer. Met tegenwind of kou hebben ze het heel zwaar.

Lars Lachmann

ALIVE!

Paulina Skoczylas

Gierzwaluw

Wat is een gierzwaluw? Zijn naam is een beetje misleidend, want hij is geen familie van de boeren- of huiszwaluw. Maar zie je een smal sikkeltje dat bliksemsnel door de lucht scheert? Dat is dan een gierzwaluw! Hij maakt een gierend geluid, vooral in de avondschemering. Dus zijn naam klopt toch wel voor een deel.

Gierzwaluwen zijn echte luchtacrobaten, ze doen alles in de lucht. Zelfs slapen! Ze vliegen constant. Alleen als ze gaan broeden, komen de vrouwtjes uit de lucht. Gierzwaluwen zijn echte lentevogels. Meestal komen ze precies op Koninginnedag in Nederland aan. Is dat dit jaar ook zo? Let goed op en geef jouw eerste waarneming van de gierzwaluw door!

CEK!

Hulp van architecten

Waar leefden onze gierzwaluwen voordat mensen in steden woonden? Een interessante vraag! Want als er één vogelsoort is die samen met mensen in de stad woont, dan is het wel de gierzwaluw. In natuurgebieden komen ze alleen om wat muggen en andere insecten uit de lucht te pikken. Ze maken een nest onder daken van gebouwen. Steeds vaker worden hoge gebouwen voorzien van speciale gaten zodat gierzwaluwen er kunnen nestelen. Zo helpen de architecten dus deze vogels.

Artur Tabor

DOE MEE!

Spring Alive!

Houd je ogen en oren wijd open; de vogels kunnen elk moment verschijnen! Hoor jij je eerste koekoek? Zie jij je eerste boerenzwaluw, gierzwaluw of ooievaar? Geef dit dan meteen door op www.wildzoekers.nl. Klik op **Spring Alive!** en volg de aanwijzingen.

Door mee te doen aan **Spring Alive!** help je de lente op gang en doe je mee aan een onderzoek. Kinderen uit héél Europa doen mee. We rekenen dus op je!

Als je jouw eerste waarneming hebt doorgegeven, kun je op een kaart zien hoever de lente in de rest van Europa al gevorderd is. Je vindt allerlei informatie over de vogeltrek en over de vier lentevogels. Bovendien staan er spelletjes en leuke weetjes op de site.

spring alive

tekst: Lars Soerink